

ΚΥΡΙΑΣ ΦΡΕΣΣΑΡΣ.

Τότε κι' εγώ, χωρίς να χάνω καιρό, γύρισα πρὸς τὴ μητέρα μου καὶ τῆς εἶπα :

— Πῶς... τὸ ξέρω ἀπὸ τώρα τί γράφει... Οἰκοτροφεῖο κυρίας Φρεσσάρ...

“Οἱ γέλασαν μὲ τὴν ἐτοιμότητά μου καὶ γελώντας, κάναμε τὴν εἰσοδὸν καὶ στὸ οἰκοτροφεῖο.

Ἡ κυρία Φρεσσάρ κατέβηκε κάτω γιὰ νὰ μᾶς ἐποδεχθῆ. Μοῦ ἔκανε ἀμέσως πολὺ καλὴ ἐντύπωση. Ἦταν μετρίων ἀναστήματος, κάπως εὐρωσθη καὶ εἶχε μαλλιά λίγο γκριζὰ, χτενισμένα ἀλλὰ Σεδινιέ, μεγάλα ὄμορφα μάτια σάν τῆς Γεωργίας Σάνδη, δόντια καὶ τάλεντα πὺ ἐλαμπαν, χέρια παχουλὰ καὶ μακρὰ δάχτυλα.

Μὲ πήρε τριφερὰ ἀπ' τὸ χέρι καὶ γονατίζοντας μὲ τὸ ἕνα τῆς πόδι γιὰ νὰ φέρῃ τὸ πρόσωπό της στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τὸ δικό μου, μοῦ εἶπε μὲ φωνὴ μουσικὴ :

— Φοβάσαι, μικρούλα μου ;

Ἐγὼ δὲν τῆς ἀπάντησα καθόλου καὶ ἔγινε κατωζώζωνη.

Ἔπειτα μοῦ ἀπῆρθη καὶ πολλὲς ἄλλες ἐρωτήσεις, μὰ ἐγὼ ἐξακολουθοῦσα νὰ μὴ τῆς ἀπαντᾶω. “Οἱ οἱ δικαί μου εἶχαν συγκεντρωθεῖ γύρω μου καὶ μοῦ ἔλεγαν :

«— Ἀπάντησε λοιπὸν κτεματέ! — Ἐμπρός, Σάρα! Φανοῦ εὐγενής! — “Ω! τί ἀνόητο κορίτσι!».

Μὰ οἱ κόποι τους πύχαιναν χαμένοι. Ἐξακολουθοῦσα νὰ μένω ἄφωνη καὶ νὰ κρατᾶω τὸ στόμα μου ἐρημικὰ κλεισμένο.

Μετὰ τὴν τυπικὴ ἐπίσκεψιν στοὺς κοιτώνες, στὶς αἰθουσὲς διδασκαλίας, στὸ ἐστιατόριο, μετὰ τὰ ὑπερβολικὰ λόγια : «Ὁραία! Ὁραία! Τί τάξες! Τί καθαριότης!» κι' ἕνα σωρὸ ἄλλες παρόμοιες ἠλιθιότητες γιὰ τὴν ἀνεστία τῆς φυλακῆς αὐτῆς τῶν παιδιῶν, ἡ μητέρα μου τραβήχτηκε λίγο παρῶμερα μὲ τὴν κ. Φρεσσάρ, μολοντὶ ἐγὼ τὴν εἶχα πιάσει ἀπὸ τὰ γόνατα καὶ τὴν ἐπιτόθισα νὰ βαδίσῃ.

Ἐκεῖ, τῆς ἔδωσε ὁδηγίες γιὰ τίς διάφορες διατηρεῖς ποὺ μοῦ εἶχαν ἐπιβάλῃ οἱ γιατροὶ καὶ τίς ὁποῖες ἔπρεπε ν' ἀκολουθῶ καὶ στὸ οἰκοτροφεῖο.

Ἡ κυρία Φρεσσάρ τὴν ἀκούγε χαμογελώντας, ὄχι χωρὶς κάποια ἐλαφρὰ εἰρωνία καὶ στὸ τέλος τῆς εἶπε δεικνυπὰς τῆς τὰ σγουρὰ καὶ ἀνυπόταχτα μαλλιά μου :

— Ἐφέρετε, κυρία, ὅτι μᾶς εἶνε ἀδύνατο νὰ τῆς κατσαρώνουμε τὰ μαλλιά.

— Ἀκόμα πὸ ἀδύνατο θὰ εἶνε νὰ τῆς τὰ ξεκαπώσωστε, ἀπάντησε ἡ μητέρα μου, χώνοντας τὰ δάχτυλά της στὴν κόμη μου. Ἀφήστε τα, σὰς παρακαλῶ, ὅπως εἶνε, γιατί ἂν ἐπιχειρήσετε νὰ τῆς τὰ ἱσιάζετε, θὰ πάη χαμένος ὁ κόπος σας καὶ θὰ τὴν κάνετε νὰ πονέσῃ...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΟΤΑ

Ο ΤΟΥΡΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

Κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς προσαρτήσεως τῆς Θεσσαλίας στὴν Ἑλλάδα, κάποτε ἀπὸ τοὺς νεοελλεγέτας Ὀθωμανοὺς βουλευτὰς τῆς περιφέρειας, ἔτυχε νὰ βρισκῆται μὰ μέρα στὸν προθάλαμο τοῦ ἵπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὅπου παρατηροῦσε τίς κρημασμένες εἰκόνας τῶν ἀγωνιστῶν.

Μεταξὺ αὐτῶν, ἴσχυρε καὶ μὰ προσωπογραφία τοῦ ἀειμνήστου Σπυρίδωνος Τρικουπῆ, τὸν ὁποῖο ὁ Ὀθωμανὸς βουλευτὴς ἀναγνώρισε ἀμέσως. Τότε, γυρίζοντας πρὸς τὸν παριστάμενο Χαρίλαο Τρικουπῆ, τὸν πατέρα του :

— Ἦταν μεγάλου κεφάλι!

— Πῶς τὸ κατάλαβες ; τὸν ρώτησε ὁ Τρικουπῆς.

— Πῶς τὸ κατάλαβα; Νά, γιατί ἔκανε ἐσένα, ἀφέντη μου! ἀποκρίθηκε ὁ Ὀθωμανὸς μὲ ἀπερσποῖητο θανμασμά.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΤΟΥ ΛΟΓΥΟΛΑ

“Ὅταν ἡ Ἀικατερίνη τῶν Μεδίκων ζήτησε κάποτε γιὰ κάποιο νόμο ποὺ σκόπευε νὰ θεσπίσῃ καὶ γιὰ τὸν ὁποῖο φοβόταν μάλιστα ἐξεγερθεῖ ὁ λαός, τὴ γνῶμη τοῦ Ἰγνατίου Λογυόλα, ὁ πανορθόγος ἀρχηγὸς τῶν Ἰησοῦϊτῶν τῆς ἀπάντησε :

— Μεγαλειότητι, ὅταν πρόκειται νὰ κάνετε καμιά μεταρρύθμιση καὶ φοβάστε τὴν ἐξέγερσιν τοῦ λαοῦ, φροντίσετε νὰ τὴν κυκλοφορεῖτε προτῆτερα ὡς διάδωσι. Καὶ ἂν τὸ πρᾶγμα περᾶσῃ ἀπαρατήρητο, ἐφαρμόσατε τὸ σκεδὸν σας. “Ἄν θύσῃ προκαλέσῃ κατακραυγὴν, τότε διαμηνῦθε τὴ διάδοσιν, λέγοντας πῶς τὴν κυκλοφόρησαν οἱ ἐχθροὶ σας...

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Σ Α Τ Υ Ρ Ε Σ

I

Τὸ τί νὰ γένο ἢ ὀρφανή, τὸ τί νὰ γένο ἢ δόλια μὲ τοῦ μαριόλου τὸν ὄγιο, τῆς μάγισσας τὴν κλήρα, πάσα βραδεὶά στὸ σπίτι μου καὶ κάθε μεσημέρι. Θέ νὰ κωκίσω μὰ βραδεὶά νὰ κλείσω, ν' ἀμπαρώσω, βάνω τὸ δυόσω κλειδονά, τὸ κωρσοφύλλα ἀμπάρα κι' ἄς ἔφθει τοῦ μαριόλου ὁ γυιός, τῆς μάγισσας ἡ κλήρα. Μαρούλια ἔχω στὸν κῆπο μου, ἄς φράει κι' ἄς μὴ χωράσει, κι' ἂν λείπουν μαρούλιφύλλα, ὁ διάβολος τὸν παίρνει.

II

Τί ὄμορφαδα εἶν' αὐτὴ, τί μαϊντανός, τί πράσα καὶ τί κωκίτηρο κορεμὶ νὰ κἀνῃ τόσα πράσα! Ἀπόψε θὰ γενῆ κωγιάς, θὰ παῖζουμε σπηροῦνια, ὄλοι θὰ πέσουν στὸν κωγιά κι' ἐγὼ στὰ μακαροῦνια. Ἄντρας μου τὸ ζῶ, ἄντρας μου τὸ ζῶ, ἄντρας μου τὸ ζῶ, τὸ ζῶναι τὸ σταθὶ στὴ μέση τῆς λιανῆ.

Στὸ κατσαρό σου τὸ μαλλὶ κάθεται φρεῖρα καὶ λαλεῖ.

III

Μάνα μου μαρούλια μου, Βρίσχω ἦλιο περσπό, πέντε γυιὸς μᾶς ἔκαυσε. ἔκαυσα νὰ φρειστῶ. “Οἱ οἱ εἴμαστε τρελλοὶ Βρίσχω φρεῖρες διὰ κι' ἐγὼ εἶμαι γνωστικὸς. (λάδες) ἔφει καὶ γραμιατικὸς. καὶ φορτόνω διὰ φρε (γάδες) Ἄπ' τῆ γνωστικὰ μου σκότωση τὴ μάνα μου, βρίσχω κόνιδες ντουθὰ (ρα) γοῖρους πῆγα κι' ἔβωσα, στὸ βουνὸ τ'ς ἀνέβαλα. καὶ φορτόνω διὰ ἄ (μαρία!) στὸς κᾶμπους τοῦς κω (τέβαζα).

IV

Ἄπὸ τὴν πόρτα σου περνῶ, γλυστῶ καὶ πέφτω (κάτω) σάν δὲν γυρίζεις νὰ μὲ δῆς, σηκώνομαι καὶ φεύγω. Ἄπὸ τὴν Πόλην ἔρχομαι καὶ στοὺς Παξῶν δια (βαῖνω) τὸ γάϊδαρό μου ἔχασα καὶ καλὴ μοῖρα νάχης. Στραβὸς βελὸνα γύρευε μέσα στὸν ἀρχωνά κι' ἕνας κωφὸς τοῦ φώναζε πῶς κάποιον ἔδω βρον (τάει).

Ἐχεις διὸ μάτια σάν ἀγὰ καὶ χεῖλῃ σάν τρωπιέτες καὶ πάνω ἐκεῖ στὸ μῦθο σου μετροῦνε τίς γαζέτες. Ἀνάμεσα στὰ φρούδια σου παλιόνων διὰ γαϊδάροι, ἕνας τραβᾶει τὸ σκοινὶ κι' ὁ ἄλλος τὸ σαμάρι. Γόρνα καὶ κῆττα ἕνα λαμποῦν' ὄλο χαρμαῖδες, πὺν μπανοβγαίνουσι ποντικοὶ καὶ παῖζουσι τὶς ἀμάδες. Ἐχεις τὰ πόδια σου στραβά, στραβά σάν τὴ μαγ (κούρα).

ἔχεις καὶ τὸ κεφάλι σου σάν βλάχην βεδούρα.

V

Σὲ εἶδα στὸ μπαζόνι σου —στραβὸ πόν' τὸ σα (γόνου!) —

Στὸ παραθύρι σ' εἶδα —ἀγάτη μου κωσίδα. Σὲ διπλοκαλημέρισσα —σ' εἶδα καὶ παραμέρισσα. Ἄπ' ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι σου —μὴ μὲ ζουλις' ἡ μῆτη (σου)

VI

Μέσ' στὴν κάτο γειτονιά πᾶει καὶ μὰ παπαδοπούλα πέθανε μὰ κωλογρηά τροφαντὴ καὶ νοστιμούλα. καὶ τὴν πᾶν στὴν ἐκκλησιὰ Τὴν κωλάρησ' ὁ δεσπότης μὲ λαμπάδες καὶ κεριά. — ἄχ τὸ ποδοφούσανό της! — Πᾶνε δίκαιο ἀπὸ μπροστά. Κν' ἀρχινᾶει τὰ πατεριά καλογέροι ἀπὸ κοντά, στὴ λεγμένη σια...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΓΚΟΙΕ

—“Ὅ,τι ἀγατοῖμε μᾶς φαίνεται ἔξυπνο. “Ὅλα τὰ βρισκόμεθα ὄραια σὲ κείνο ποὺ ἀγατοῖμε. —“Ἄλλοῖμονο! Ἡ γυναῖκες δὲν διαβάζουσι, παρὰ τὸ μυθιστόρημα τοῦ ἀνδρός, ποτὲ τὴν πραγματικὴν τοῦ ἱστορία. —“Ὅ κῶσμος μονάχα ἕνα πρᾶγμα ζητεῖ : τὴν ὑποχωρία

